

PUBLIEKE DIENSTVERLENING IS DE LIJM VAN ONZE SAMENLEVING

Als we onze samenleving toekomstgericht willen uitbouwen, moeten we investeren in goed werkende openbare diensten. Enkel zo komen we tot meer sociale gelijkheid en rechtvaardigheid en dus tot een betere samenleving.

TEKST Willem-Jan van Ekert
FOTOGRAFIE Josefen Tondeleir

Met de nieuwste campagne 'Onmisbaar Openbaar' richt ACV Openbare Diensten zich tot het grote publiek om het belang van de publieke dienstverlening aan te tonen maar ook om mensen ertoe aan te zetten om op 9 juni te kiezen voor een partij die wil investeren in sterke openbare diensten en kwaliteitsvolle dienstverlening.

Voorzitter Ilse Heylen: "Openbare diensten zijn cruciaal voor de dagelijkse werking van onze samenleving. Ze zorgen dat iedereen voldoende en betaalbare toegang heeft tot essentiële rechten: veiligheid, onderwijs, bescherming, nutsvoorzieningen, mobiliteit ... Openbare diensten garanderen ook economische ontwikkeling. Ze dragen bij tot een grotere sociale gelijkheid omdat ze er voor iedereen zijn. En ze zijn ook nodig om de grote uitdagingen op Europees of wereldniveau aan te pakken zoals de strijd tegen de klimaatverandering. Ons land staat voor enkele grote maatschappelijke uitdagingen: de vergrijzing, de opkomst van artificiële intelligentie en digitalisering, het grote aantal burn-outs, de stijgende armoede ... Dankzij openbare diensten kunnen we die uitdagingen efficiënt aanpakken."

"We vragen ons af wat de regering van plan is met de Civiele Bescherming"

Steven Wouters is bijna vier jaar in dienst bij de Civiele Bescherming en is sinds een jaar militant. Hij is lid van het duikteam, dat voornamelijk werkt voor de Cel Vermiste Personen en regelmatig zoekt naar voertuigen en bewijsmateriaal in het kader van gerechtelijke onderzoeken. "Een paar jaar geleden werden de zes kazernes in België teruggebracht tot twee: een in Brasschaat en een in Crisnée. Ik schat dat we in Brasschaat nog met zo'n 140 mensen zijn. Er was geen budget voor onderhoud en vernieuwing en zo kwamen we in een negatieve spiraal terecht. Het personeel is vertrokken omdat het de grote verplaatsingen niet meer kon opbrengen. Of ze stapten over naar de brandweer of andere diensten. We werken ook met lagere budgetten en al vijf jaar lang kan niemand de nodige basisopleidingen volgen waardoor ook bevorderingen uitblijven.

Veel collega's vragen zich af wat de regering met ons van plan is. Annelies Verlinden gaf ons twee miljoen euro extra na de overstromingen in Wallonië. Bij de recente overstromingen in West-Vlaanderen werd ons dat ook beloofd maar die steun is er nooit gekomen. Dikwijls worden we ook gewoon over het hoofd gezien. Bij de overstromingen zijn twee teams van de brandweer naar de Westhoek getrokken om dieren te redden. Dat haalde het nieuws, niet de Civiele Bescherming die dag en nacht aan de pompen stond. Want ondanks het feit dat we met weinig mensen zijn, zijn we toch heel efficiënt. We doen veel interventies over heel België waar we echt het verschil maken."

"Uitbesteding is bijna altijd duurder"

Het Facilitair Bedrijf beheert het vastgoed van de Vlaamse overheid, verzorgt de praktische inrichting van de werkplekken en alles wat daarbij hoort. Het beheert verder nog het Archiefdepot Vlaamse overheid en het Digitaal Archief Vlaanderen, zorgt voor de aankoop van courante producten en diensten en sluit

raamovereenkomsten af. **Stefan De Fraine** en **David De Keyser** werken allebei op de afdeling Bouwprojecten. Beiden zijn al ruim 20 jaar militant voor ACV Openbare Diensten. Volgens hen wordt er op heel regelmatige basis gebruikgemaakt van externe consultants, bij schoonmaak en catering wordt zelfs voornamelijk gewerkt met interimarbeid.

Stefan: "Soms is het handig om een externe in te huren wanneer we de capaciteit of kennis niet in huis hebben. Maar je ziet ook externen dezelfde job doen als mensen die bij ons in vaste dienst zijn, dat is overbodig. Sowieso heb je intern mensen nodig om de externe opdrachten op te volgen. Externen worden vaak ingehuurd voor een bepaald project en tijdspanne, maar alles wat er daarna bijkomt moet door onze medewerkers opgevangen worden. Dat veroorzaakt soms wel wat wrevel. De facturen zijn soms stevig, maar vergelijken met een vast loon is misschien niet altijd eerlijk."

David: "Ik vind het belangrijk dat wij als vakorganisatie de vinger aan de pols houden bij de uitbesteding van projecten. De overheid is verplicht om verstandig om te gaan met financiële middelen en de kosten van outsourcing af te wegen met de interne kosten. Uitbesteding is bijna altijd duurder, maar het hangt van het project af."

Stefan: "Je ziet meer en meer dat eigen personeel door besparingen is verdwenen en dat hun taken zijn overgenomen door externen."

David: "Het gevaar bestaat dat de interne expertise verloren gaat. Ik heb mijn expertise opgebouwd vanaf dag één tot waar ik nu sta. Een externe bouwt wel wat expertise op in het eigen vakgebied, maar niet in de werking van de Vlaamse overheid, de entiteiten, diensten en collega's."

"We komen elke dag chauffeurs te kort"

Militant **Wim Vandevelde** is sinds 2017 tram- en buschauffeur bij De Lijn. "In die zeven jaar is mij vooral de slechte staat van de voertuigen opgevallen: herstellingen gebeuren niet of te laat. Onder meer omdat we geen stock met reserveonderdelen hebben. We hebben recent nieuwe trams gekregen waarbij op de aankoop zelf bespaard is. Zo hebben de trams vaste wielen in plaats van meedraaiende. Hierdoor veroorzaken ze een sterk piepend geluid in de bochten en voel je meer schokken. En er staan achteruitkijkspiegels op in de plaats van camera's.

We komen elke dag chauffeurs te kort. Er is dus veel goodwill nodig onder de collega's om extra uren te werken want we doen dat op vrijwillige basis. Aan de kust zijn we dat gewoon in het zomerseizoen, maar dit jaar begon dat al in januari. Voor komende zomer zijn er al tramritten geschrapt omdat het nu al zeker is dat er te weinig chauffeurs zullen zijn. Uit voorzorg wordt het voorziene aanbod verminderd. Naast het personeelstekort is er ook een tekort aan bussen. Chauffeurs kunnen daardoor soms niet vertrekken. Er zijn wel limieten aan overwerk gesteld. Zo

moet er 32 uur rust zijn tussen twee diensten in een week. Als dat echt niet lukt dan moet er de week erna 64 uur aaneensluitende rust zijn. Er zijn ook zaken verbeterd: vroeger moest er tussen twee shifts acht uur tijd zijn, dat zijn er nu negen geworden.

De laatste jaren voert Vlaanderen een neo-liberaal beleid dat De Lijn steeds meer in de richting van de privatisering duwt. Dat verhaal zal veel duurder uitvallen en voor sommige burgers niet meer betaalbaar. Ondanks alles vind ik het een prachtige job. Ik was vroeger vrachtwagenchauffeur, nu heb ik veel contact met de reizigers. Ik ben niet van plan om nog te veranderen van job maar ik kan wel begrijpen dat veel collega's gedemotiveerd raken door de problemen."

"Het is een fantastische job!"

Militante **Charlotte De Kegel** werkt al 15 jaar bij de dienst buitenschoolse kinderopvang van de stad Gent. De dienst staat in voor de opvang van schoolgaande kinderen tussen 2,5 en 5 jaar. "We kampen met een personeels-tekort waardoor de werkdruk heel hoog ligt. Dat schrikt dan weer nieuwe kandidaten af en zo kom je in een vicieuze cirkel terecht. Op een gewone werkdag hebben we tijdens de middag zo'n 80 kinderen en zouden we eigenlijk met zeven kinderbegeleiders moeten zijn. Dat halen we niet, we staan dagelijks slechts met vier of vijf. Dan kom je ogen en handen te kort.

In veel initiatieven werken kinderbegeleiders in onderbroken diensten. Dat komt de aantrekkelijkheid van de job niet ten goede. Hier zijn er geen onderbroken diensten maar het bestuur biedt vaak enkel 30-uren-contracten aan, gespreid over vijf dagen. Je werkt dan slechts zes uur per dag. Voor jonge mensen die hun leven volop aan het opbouwen zijn, is dat onvoldoende. De mogelijkheid om voltijds te werken zou helpen om meer personeel te vinden. Vergeleken met andere diensten kinderopvang verdienen we hier niet slecht. Een betere verloning voor alle kinderbegeleiders zou de job ook aantrekkelijker maken.

Waarom ik de job graag doe? Je krijgt veel liefde van de kinderen en je helpt de kinderen bij hun ontwikkeling. De vertrouwensband die je opbouwt is zo mooi. Ze weten wat jij leuk en niet leuk vindt en omgekeerd ook. Elk kind is uniek. De voldoening die je krijgt wanneer je iets bereikt is een onbeschrijfelijk gevoel. Het troosten, het lachen, het spelen ... Het is een fantastische job!"

ONMISBAAR OPENBAAR

ACV Openbare Diensten voert al jaren actie voor meer mensen en middelen binnen

de openbare sector. #onmisbaaropenbaar groepeert verschillende acties en campagnes die het belang van openbare diensten in de verf zetten, zoals de bespreking van ons Memorandum bij verschillende politieke partijen of de viering van Public Service Day op 23 juni. Meer info op onze website via deze QR-code.

